

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 44Sa/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2022200243
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Laczo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2022200243.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, ako súd správny, v konaní pred sudcom JUDr. Pavlom Laczom, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX D., zastúpený zákonným zástupcom: Zariadenie pre seniorov Skalica, so sídlom Pod Hájkom 36, 909 01 Skalica, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej číslo XXX XXX XXXX X, t a k t o

rozhodol:

Správny súd konanie z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou správne mu súdu dňa 16.09.2022 sa žalobca domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. XXX XXX XXXX X.

2. Správny súd dopytom na Okresný súd Skalica zistil, že žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Skalica č. k. 2Ps/2/2011 – 295 zo dňa 06.10.2015 obmedzený v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu rozhodovania o liečbe jeho psychického ochorenia, v rozsahu konania pred súdmi, orgánmi činnými v trestnom konaní a štátnymi orgánmi a podávania písomných podaní na súdy, orgány činné v trestnom konaní a štátne orgány. Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 24CoP/1/2016 – 523 zo dňa 17.02.2016 rozsudok Okresného súdu Skalica č. k. 2Ps/2/2011 – 295 zo dňa 06.10.2015 v časti obmedzenia žalobcu v spôsobilosti na právne úkony potvrdil. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18.03.2016. Rozsudkom Okresného súdu Skalica č. k. 2Ps/2/2011 – 742 zo dňa 19.06.2018 bol žalobcovi ustanovený opatrovník, a to Zariadenie pre seniorov Skalica, ktorý je oprávnený a povinný zastupovať žalobcu v rozsahu, v ktorom je obmedzená jeho spôsobilosť na právne úkony. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 24CoP/9/2019 – 849 zo dňa 28.05.2019 rozsudok Okresného súdu Skalica č. k. 2Ps/2/2011 – 742 zo dňa 19.06.2018 potvrdil. Uvedený rozsudok v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/9/2019 – 849 nadobudol právoplatnosť dňa 08.07.2019.

3. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

4. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

5. Podľa § 6 ods. 2 SSP, správne sudy rozhodujú v konaniach o

- a) správnych žalobách,
- b) správnych žalobách vo veciach správneho trestania,
- c) správnych žalobách v sociálnych veciach,
- d) správnych žalobách vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia,
- e) žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy,
- f) žalobách proti inému zásahu orgánu verejnej správy,
- g) žalobách vo volebných veciach,
- h) žalobách vo veciach územnej samosprávy,
- i) žalobách vo veciach politických práv,
- j) kompetenčných žalobách,
- k) návrhoch v iných veciach.

6. Podľa § 35 ods. 2 SSP, účastník konania môže pred správnym súdom konať samostatne v rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony. Procesnú spôsobilosť v plnom rozsahu má aj orgán verejnej správy.

7. Podľa § 36 ods. 1 SSP, v rozsahu, v akom fyzická osoba nemá spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník.

8. Podľa § 7 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé.

9. Podľa § 8 ods. 1 OZ, spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou.

10. Podľa § 10 ods. 1 OZ, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

11. Podľa § 10 ods. 2 OZ, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

12. Podľa § 26 OZ, pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za ne ich zákonní zástupcovia.

13. Podľa § 97 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

14. Predpokladom meritórneho rozhodnutia súdu je okrem iného splnenie procesných podmienok konania. Procesná spôsobilosť spolu s procesnou subjektivitou patrí medzi procesné podmienky na strane účastníka konania. Bez splnenia procesnej podmienky, a to existencie procesnej spôsobilosti u účastníka konania, nie je možné vo veci meritórne rozhodnúť. Na splnenie tejto procesnej podmienky musí súd prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania. Pokiaľ zistí, že nie je splnená podmienka procesnej spôsobilosti, urobí tak vhodné opatrenia na jej odstránenie, nakoľko ide o odstrániteľný nedostatok podmienky konania.

15. Procesná spôsobilosť vyjadruje oprávnenie konať samostatne pred súdom, t. j. realizovať jednotlivé procesné úkony v konaní. Absencia procesnej spôsobilosti neznamená, že konkrétny subjekt nemôže vystupovať v konaní, ale len to, že v konaní musí byť zastúpený zástupcom, resp. procesné úkony môže uskutočňovať len prostredníctvom zástupcu. Procesnú spôsobilosť majú účastníci konania v zásade v takom rozsahu, v akom majú spôsobilosť na právne úkony podľa hmotného práva. Úplná procesná spôsobilosť fyzickej osoby vzniká plnoletosťou, ktorá sa nadobúda dovŕšením 18. roku, pred dosiahnutím tohto veku úplná spôsobilosť vzniká len uzavretím manželstva. Správny súdny poriadok identifikuje procesnú spôsobilosť prostredníctvom odkazu na hmotné právo, a to konkrétne cez inštitút

spôsobilosti na právne úkony, ktorú vymedzuje Občiansky zákonník. Rozsah procesnej spôsobilosti je priamo úmerný rozsahu spôsobilosti na právne úkony. Plnú procesnú spôsobilosť nemajú preto maloletí a osoby obmedzené v spôsobilosti na právne úkony.

16. Procesná spôsobilosť je jednou z podmienok konania. V rozsahu, v akom nemá fyzická osoba procesnú spôsobilosť, musí byť v správnom súdnom konaní náležite zastúpená. Absencia spôsobilosti fyzickej osoby samostatne konať pred súdom môže byť spôsobená rôznymi skutočnosťami, a to napríklad vekom alebo rozhodnutím súdu v obmedzení spôsobilosti na právne úkony. Zákon upravuje zastúpenie prostredníctvom zákonného zástupcu a procesného opatrovníka.

17. Z vyššie uvedeného rozhodnutia Okresného súdu Skalica vyplýva, že žalobca nemá dostatok procesnej spôsobilosti, vyžadovanej v § 35 ods. 2 SSP, v rámci ktorej by mohol realizovať procesné úkony v súdnom konaní s relevantnými účinkami. V zmysle § 36 ods. 1 SSP v rozsahu, v akom fyzická osoba nemá spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. Za žalobcu by preto účinným spôsobom mohol konať len zákonný zástupca, teda opatrovník ustanovený súdom. Žalobca preto nebol procesne spôsobilý samostatne realizovať právny úkon - podanie žaloby na súd.

18. Správny súd uznesením č. k. 44Sa/22/2022 – 33 zo dňa 07.11.2022 vyzval Zariadenie pre seniorov Skalica, ako zákonného zástupcu žalobcu, aby v lehote 20 dní od doručenia tohto uznesenia odstránil vady podania doručeného tunajšiemu správne súdu dňa 16.09.2022, a to tak, že v správnej žalobe označí opatrovníka oprávneného konať za žalobcu pred súdom v rozsahu, v ktorom žalobca nemá procesnú spôsobilosť, v správnej žalobe označí druh žaloby (v súlade s § 202 ods. 1 písm. a) SSP), doplní podanie v súlade s § 202 ods. 1 písm. d) SSP, a to tak, že uvedie deň vydania napadnutého rozhodnutia a deň, kedy mu bolo oznámené napadnuté rozhodnutie, doplní podanie v súlade s § 202 ods. 1 písm. e) a g) SSP, a to tak, že opíše rozhodujúce skutočnosti, z ktorých musí byť zrejmé, z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov považuje napadnuté rozhodnutie za nezákonné a čoho sa domáha, aký konečný návrh robí, t. j. uvedie návrh výroku rozhodnutia, teda jasný, presný a vykonateľný petiť, doplní podanie v súlade s § 182 ods. 1 písm. g) SSP, a to tak, že sa vyjadrí, či žiada nariadenie pojednávania a pripojí v súlade s § 182 ods. 2 písm. c) SSP jedno vyhotovenie napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy. Zákonný zástupca na výzvu správneho súdu nereagoval.

19. Podľa § 99 ods. 1 písm. b) SSP, správny súd konanie uznesením zastaví, ak zistil taký nedostatok procesnej podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, a nebol dôvod na odmietnutie žaloby podľa § 98 ods. 1.

20. Správny súd dospel k záveru, že žalobca nemohol samostatne realizovať procesný úkon podania správnej žaloby a jeho súdom ustanovený opatrovník - zákonný zástupca sa k jeho úkonu žiadnym spôsobom nevyjadril a na výzvu súdu neodstránil predpísaným spôsobom vady tejto žaloby. Vzhľadom k tomu, že žalobcovi doposiaľ nebol ustanovený iný opatrovník, správny súd konal s pôvodne ustanoveným opatrovníkom, a to so Zariadením pre seniorov Skalica. Podanie správnej žaloby žalobcom bez zastúpenia zákonným zástupcom preto nie je spôsobilé vyvolať zákonom predpokladané právne účinky. Vzhľadom na to, že správny súd zistil taký nedostatok procesnej podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, správny súd postupoval podľa § 99 písm. b) SSP a konanie zastavil.

21. O náhrade trov konania súd rozhodoval podľa ust. § 170 písm. b) SSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko toto konanie bolo zastavené.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je možné podať prostredníctvom Krajského súdu v Trnave na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia (§ 439 ods. 1 v spojení s § 443 ods. 1 SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

Kasačná sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok (§ 446 ods. 1, ods. 2 a contrario SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
 - b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
 - c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
 - d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). (§ 445 ods. 1 SSP).
- Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté. (§ 440 ods. 1 SSP).

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1 a 2 SSP).